

UCHWAŁA Nr/IX KONGRESU

Stowarzyszenia Saperów Polskich z dnia 20.06.2026 r.

w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Głównego Sądu Koleżeńskiego i Działania Rzeczników Dyscyplinarnych

Na podstawie §42 Statutu Stowarzyszenia Saperów Polskich IX Kongres zatwierdził poniższy Regulamin przedłożony pod obrady Kongresu przez Zarząd Główny Stowarzyszenia.

REGULAMIN

GŁÓWNEGO SĄDU KOLEŻEŃSKIEGO I DZIAŁANIA RZECZNIKÓW DYSCYPLINARNYCH

STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH

• POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1.

1. Główny Sąd Koleżeński i Rzecznicy Dyscyplinarni działają na podstawie Statutu Stowarzyszenia Saperów Polskich i niniejszego regulaminu.
2. Główny Sąd Koleżeński jest władzą Stowarzyszenia orzekającą w sprawie przestrzegania zasad etyki członków Stowarzyszenia oraz w kwestiach zgodności wewnętrznych przepisów i decyzji władz Stowarzyszenia ze Statutem.
3. Za swoją działalność Główny Sąd Koleżeński odpowiada przed Kongresem Stowarzyszenia.

§2.

Wybór członków Głównego Sądu Koleżeńskiego należy do kompetencji Kongresu Stowarzyszenia, a jego skład określa Statut Stowarzyszenia.

1. Główny Sąd Koleżeński składa się z 5 członków, którzy na pierwszym posiedzeniu wybierają ze swego grona przewodniczącego i Rzecznika Dyscyplinarnego. Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego doraźnie wyznacza spośród członków Sądu Koleżeńskiego Sekretarza.
2. Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego Stowarzyszenia za swoją działalność odpowiada przed Kongresem Stowarzyszenia. Do jego obowiązków należy:
 - c. organizowanie pracy Głównego Sądu Koleżeńskiego,
 - d. nadzorowanie działalności Rzeczników Dyscyplinarnych,
 - e. udział w plenarnych posiedzeniach Zarządu Głównego Stowarzyszenia,
 - f. przygotowywanie okresowych sprawozdań z działalności Sądu i przedstawianie ich Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia,
 - g. opracowanie sprawozdania za okres kadencji i przedstawienie go Kongresowi Stowarzyszenia,
 - h. powoływanie zespołu orzekającego w I instancji,
 - i. prowadzenie rozprawy w II instancji,
10. Do obowiązków sekretarza należy:
 - k. prowadzenie rejestru prowadzonych spraw,
 - l. przygotowywanie dokumentów na rozprawę,
 - m. ewidencja Rzeczników Dyscyplinarnych;
 - n. przygotowywanie dokumentów i materiałów do opracowania sprawozdań okresowych i za kadencję;
 - o. wykonywanie czynności zleczanych przez przewodniczącego Głównego Sądu Koleżeńskiego Stowarzyszenia.

§3.

Główny Sąd Koleżeński jest dwuinstancyjny.

1. W pierwszej instancji orzeka dwu osobowy zespół wyznaczony przez przewodniczącego Sądu.
2. W drugiej instancji orzeka 2 – 3 osobowy skład pod przewodnictwem przewodniczącego Sądu.

3. W drugiej instancji nie mogą brać udziału członkowie pierwszej instancji.

§4.

1. Do występowania przed Głównym Sądem Koleżeńskim w sprawie naruszających przepisy Statutu Stowarzyszenia powołani są Rzecznicy Dyscyplinarni Kół Stowarzyszenia oraz Rzecznik Głównego Sądu Koleżeńkiego.
2. Rzecznik Dyscyplinarny jest uprawnionym organem do przedstawienia wniosku o wszczęcie postępowania o ukaranie członka Stowarzyszenia naruszającego przepisy wynikające ze Statutu i uchwał władz Stowarzyszenia oraz uprawnionym oskarżycielem do występowania przed Głównym Sądem Koleżeńskim.
3. **Rzecznika Dyscyplinarnego powołuje na swoim pierwszym posiedzeniu Główny Sąd Koleżeński a Rzeczników Dyscyplinarnych Kół powołują Zarządy tych Kół.**
4. Rzeczników Dyscyplinarnych powołuje się na okres kadencji.
5. Rzecznik Dyscyplinarny wykonuje swoje obowiązki zgodnie z postanowieniami Statutu i niniejszego regulaminu w sposób rzetelny i sumienny zachowując bezstronność i obiektywizm w rozpatrywaniu powierzonych spraw.
6. W przypadku działania Rzecznika Dyscyplinarnego sprzecznego z prawem, Statutem Stowarzyszenia lub z powodu bezczynności (Główny Sąd Koleżeński, Zarząd Koła) z własnej inicjatywy lub na wniosek władz, może odwołać Rzecznika

§5.

Do prowadzenia postępowań o naruszenie obowiązków, przepisów prawa, Statutu Stowarzyszenia oraz uchwał władz uprawnienia mają:

1. przeciwko członkom niepełniącym funkcji we władzach i organach Stowarzyszenia – Rzecznik Dyscyplinarny Koła;
2. przeciwko członkom wszystkich władz Stowarzyszenia – Rzecznik Dyscyplinarny Głównego Sądu Koleżeńkiego;
3. przeciwko członkom honorowym – Kongres Stowarzyszenia na wniosek Prezesa Stowarzyszenia;
4. przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do członków Stowarzyszenia, którzy naruszyli obowiązki w czasie pełnienia funkcji we władzach Stowarzyszenia, a w momencie prowadzenia sprawy już tych funkcji nie pełnią.

§6.

1. Członkiem Głównego Sądu Koleżeńkiego oraz Rzecznikiem Dyscyplinarnym może być powołany członek Stowarzyszenia o nieposzlakowanej opinii i nienagannej postawie etyczno-moralnej.
2. Członkowie Głównego Sądu Koleżeńkiego i Rzecznicy Dyscyplinarni przy sprawowaniu swoich czynności są niezawisli, a przy wydawaniu orzeczeń powinni kierować się swoim sumieniem, zasadami etyki, postanowieniami Statutu Stowarzyszenia, niniejszego regulaminu oraz przepisami prawa.
3. Członkowie Głównego Sądu Koleżeńkiego i Rzecznicy Dyscyplinarni nie mogą pełnić żadnych funkcji w jakichkolwiek władzach Stowarzyszenia Saperów Polskich.

● PRZEDMIOT I ZAKRES DZIAŁANIA GŁÓWNEGO SĄDU KOLEŻEŃSKIEGO I RZECZNIKÓW DYSCYPLINARNYCH

§7.

Główny Sąd Koleżeński powołany jest do:

1. wydawania orzeczeń w sprawach członków Stowarzyszenia, którym postawiono zarzut naruszenia postanowień statutu bądź zasad etyki członka Stowarzyszenia;
2. podejmowania, w przypadkach stwierdzonych uchybień w sprawach, o których mowa powyżej, postępowania z własnej inicjatywy;
3. rozpatrywania i rozstrzygania w ramach swych kompetencji sporów i zatargów wynikłych pomiędzy członkami Stowarzyszenia, a także pomiędzy członkami a władzami Stowarzyszenia;
4. orzekania w kwestiach zgodności ze Statutem wewnętrznych przepisów i decyzji władz Stowarzyszenia;
5. rozpatrywanie spraw wniesionych przez Zarząd Główny, Główną Komisję Rewizyjną lub Zarząd Koła, w odniesieniu do osób pełniących funkcje we władzach Stowarzyszenia.

§8.

Do obowiązków Rzecznika Dyscyplinarnego należy:

1. rejestrowanie zawiadomień o naruszeniu obowiązków wynikających ze Statutu Stowarzyszenia. Rzecznik prowadzi rejestr rozpatrywanych spraw o naruszeniu przepisów Statutu Stowarzyszenia;
2. prowadzenie rejestru ukaranych członków Stowarzyszenia, prowadzenie postępowania dyscyplinarnego przeciwko członkom Stowarzyszenia, wnoszenie spraw do Głównego Sądu Koleżeńskiego i czynne uczestnictwo w rozprawach przed Głównym Sądem Koleżeńskim Stowarzyszenia;
3. wnoszenie odwołań od orzeczeń sądu I instancji Głównego Sądu Koleżeńskiego.
4. składanie wniosków rewizyjnych w odniesieniu od prawomocnych orzeczeń sądu I instancji Głównego Sądu Koleżeńskiego;
5. sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem prawomocnych orzeczeń Głównego Sądu Koleżeńskiego;
6. opracowywanie informacji z działalności rzecznika oraz przedstawianie ich odpowiednim władzom Stowarzyszenia za okres trwania kadencji, przy czym Rzecznik Głównego Sądu Koleżeńskiego, opracowuje informacje z terenu działania Stowarzyszenia i raz w roku przedstawia je Zarządowi Głównemu;
7. rzecznik Dyscyplinarny Głównego Sądu Koleżeńskiego organizuje i prowadzi szkolenia dla rzeczników w Kołach.

• POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE.

§9.

Postępowanie dyscyplinarne prowadzą Rzecznicy Dyscyplinarni po otrzymaniu od władz Stowarzyszenia lub jego członka zawiadomienia lub skargi o naruszeniu przepisów Stowarzyszenia.

§10.

1. W toku postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny ma obowiązek ustalić, czy:
 - a. zarzucony czyn narusza Statut Stowarzyszenia,
 - b. nie nastąpiło przedawnienie karalności,
 - c. nie ustało członkostwo naruszającego przepisy Statutu Stowarzyszenia z zastrzeżeniem, o którym mowa w ppkt b.
5. Jeżeli członkostwo naruszającego przepisy ustało w związku z jego rezygnacją w Kole, w którym będąc członkiem dopuścił się naruszenia Statutu Stowarzyszenia, sprawę należy przekazać do Koła, którego jest aktualnie członkiem. Jeżeli z ustaleń wynika, że nie jest członkiem Stowarzyszenia Saperów Polskich należy zawiadomienie, wniosek lub skargę zwrócić zawiadamiającemu lub umorzyć postępowanie.

§11. Jeżeli zachodzą szczególne okoliczności, Rzecznik Dyscyplinarny wykonując czynności w postępowaniu dyscyplinarnym może:

1. dokonać protokolarnego przesłuchania naruszającego przepisy lub świadka na okoliczność opisaną w zawiadomieniu, wniosku lub skardze wniesionej przez Członka Stowarzyszenia,

- Zarząd, organ, osobę postronną;
2. odstąpić od przesłuchania świadka, jeżeli byłoby ono połączone ze znacznymi trudnościami i kosztami. Osoby te mogą nadesłać wyjaśnienia-oświadczenia do Rzecznika w terminie 14 dni od dnia ich powiadomienia;
 3. żądać od władz i organów Stowarzyszenia odpisów lub kserokopii uchwał, protokołów zebrań lub innych dokumentów uwierzytelnionych, mających znaczenie w sprawie.

§12.

Rzecznik Dyscyplinarny podejmuje postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, jeżeli:

1. zarzucany czyn nie narusza Statutu Stowarzyszenia;
2. sprawa pomiędzy członkami Stowarzyszenia /zatarg osobisty, pomówienie/ został ugodowo zakończony przez zainteresowanych, a skarga została przez wnoszącego wycofana. Fakt ten należy udokumentować notatką służbową lub protokołem przesłuchań.

§13.

Postępowanie dyscyplinarne powinno być zakończone w terminie 30 dni, jednak nie później niż w ciągu 60 dni, gdy zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające tę zwłokę, od daty przyjęcia zawiadomienia, wniosku lub skargi przez Rzecznika Dyscyplinarnego.

§14.

1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych czynności wstępnych Rzecznik Dyscyplinarny ustalił, że spełnione są przesłanki, o których mowa w § 10 Regulaminu, zobowiązany jest do wszczęcia postępowania przygotowawczego przed Głównym Sądem Koleżeńskim.
2. Rzecznik Dyscyplinarny ma obowiązek zebrać i zabezpieczyć wszystkie dostępne mu dokumenty dotyczące sprawy, niezbędne do sporządzenia wniosku o ukaranie. W tym celu Rzecznik Dyscyplinarny powinien:
 - c. ustalić, czy w związku ze sprawą, będącą przedmiotem postępowania, toczyło się lub toczy postępowanie przed sądem powszechnym. W przypadku ustalenia /w czasie postępowania przygotowawczego/, że przed sądem powszechnym toczy się postępowanie sądowe – karne przeciwko naruszającemu przepisy prawa, Rzecznik Dyscyplinarny może zawiesić dalsze postępowanie do czasu wydania prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego,
 - d. przesłuchać świadków czynu, zdarzenia lub też osoby posiadające istotne dla sprawy informacje,
 - e. przesłuchać naruszającego przepisy Statutu Stowarzyszenia przedstawiając mu zarzuty i konsekwencje dyscyplinarne wynikające ze Statutu Stowarzyszenia.
6. Naruszający przepisy ma prawo zgłosić /złożyć na piśmie/ wnioski dowodowe:
 - a. uzyskać, jeżeli zachodzi potrzeba, odpisy lub kserokopie, uchwały władz i organów Stowarzyszenia, protokołów zebrań i walnych zgromadzeń. Dokumenty te powinny być uwierzytelnione,
 - b. zebrać inne dokumenty związane ze sprawą oraz ustalić okoliczności, które w czasie postępowania zostały ujawnione.
7. W przypadku stwierdzenia – powzięcia przekonania o działaniach sprzecznych z prawem lub Statutem Stowarzyszenia, naruszającego przepisy Statutu, a pełniącego funkcję z wyboru we władzach lub organach Stowarzyszenia, Rzecznik Dyscyplinarny ma prawo wystąpienia z wnioskiem wraz z uzasadnieniem, do władz lub organów sprawujących nadzór nad władzami lub organami niższymi szczebli, o zawieszenie /na czas określony/ w pełnieniu funkcji naruszającego przepisy.
8. Jeżeli naruszający przepisy, przyznaje się do popełnienia czynu, a okoliczności popełnionego czynu nie budzą wątpliwości, szkoda wyrządzona została naprawiona, Rzecznik Dyscyplinarny może umorzyć postępowanie lub zaproponować, naruszającemu przepisy, dobrowolne poddanie się karze wynikającej ze Statutu Stowarzyszenia – Główny Sąd Koleżeński może wydać orzeczenie bez udziału obwinionego.
9. W przypadku, jeżeli naruszający przepisy wyraża zgodę na proponowaną przez Rzecznika Dyscyplinarnego karę – Rzecznik przesyła akta sprawy Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu wraz z wnioskiem o ukaranie, zawierającym uzgodnioną propozycję kary.

§15.

Jeżeli naruszający przepisy Statutu Stowarzyszenia, w trakcie prowadzonego przesłuchania przyznaje się do przedstawionych mu zarzutów, odstępuje się od prowadzenia czynności, o których mowa § 14 Regulaminu, czynności można ograniczyć do sporządzenia notatki służbowej zawierającej ustalenia do sporządzenia wniosku o ukaranie.

§16.

Rzecznik Dyscyplinarny podejmuje postanowienie o umorzeniu prowadzonego postępowania, gdy w toku jego prowadzenia stwierdził, że:

1. sprawa między członkami Stowarzyszenia /zatarg osobisty, pomówienie/ została ugodowo zakończona;
1. sprawa jest niewielkiej wagi, a rozmiar wyrządzonej dla Stowarzyszenia szkody jest naprawiony;
2. szkodliwość społeczna czynu jest znikoma;
3. Obwiniony zmarł.

§17 Jeżeli w toku prowadzonego postępowania Rzecznik Dyscyplinarny ustalił, że w świetle zebranych dowodów oraz okoliczności sprawy, popełnienie czynu naruszającego przepisy nie budzi wątpliwości, podejmuje postanowienie o skierowaniu sprawy do Głównego Sądu Koleżeńskiego Stowarzyszenia.

§18. Po podjęciu postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, Rzecznik Dyscyplinarny doręcza postanowienie obwinionemu i właściwemu zarządowi.

1. Na postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania, pokrzywdzonemu i naruszającemu przepisy przysługuje zażalenie do Głównego Sądu Koleżeńskiego. Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o umorzeniu postępowania, za pośrednictwem Rzecznika Dyscyplinarnego, który wydał zaskarżone postanowienie. Wniesienie zażalenia po terminie jest bezskuteczne.
2. Do biegu terminu nie wlicza się dnia, w którym osoba uprawniona do wniesienia zażalenia otrzymała zawiadomienie o umorzeniu postępowania.
3. Jeżeli koniec terminu do wniesienia zażalenia przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za koniec terminu przyjmuje się pierwszy dzień roboczy przypadający po tym dniu.

§19. Wszystkie czynności prowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzone są z zachowaniem wymogów pisemności. Dowody należy przechowywać w odrębnej teczce na akta, chronologicznie, zgodnie z datą ich uzyskania.

● PROCEDURA SĄDOWA

● WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

§20.

1. Wszczęcie postępowania przed Głównym Sądem Koleżeńskim Stowarzyszenia następuje na wniosek:
 - b. władz lub organów Stowarzyszenia,
 - c. członka Stowarzyszenia,
 - d. osób trzecich,
 - e. Rzecznika Dyscyplinarnego oraz Głównego Sądu Koleżeńskiego.

6. W przypadkach wymienionych w ust. 1 lit. b) i c) Główny Sąd Koleżeński może nie wszczynać pełnego postępowania, jeśli uzna, że skarga wnioskodawcy może być rozpatrzona przez odpowiednie władze Stowarzyszenia
7. Jeśli wnioskodawca (skarżący) jest niezadowolony ze sposobu załatwienia swojej sprawy przez władze Stowarzyszenia, składa wniosek do Głównego Sądu Koleżeńskiego, który wówczas jest zobowiązany wszcząć postępowanie i wydać orzeczenie.
8. Wniosek o wszczęcie postępowania przez Główny Sąd Koleżeński powinien być szczegółowo umotywowany przez skarżącego (wnioskodawcę) oraz zawierać opis stanu faktycznego i wskazywać wnioski dowodowe.
9. W przypadku, gdy przeciwko osobie (stronie) wniesiono sprawę do sądu powszechnego, Główny Sąd Koleżeński wstrzymuje rozpatrzenie sprawy do czasu wydania prawomocnego orzeczenia sądowego.

§21.

1. Po otrzymaniu przez Główny Sąd Koleżeński wniosku o wszczęcie postępowania, przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego wyznacza w ciągu 14 dni zespół orzekający w składzie: przewodniczący zespołu i jednego sędziego, przekazując zespołowi sprawę do rozpatrzenia.
2. Przewodniczący Sądu Koleżeńskiego powołuje do danej sprawy protokolanta spośród członków Stowarzyszenia.
3. Przewodniczący zespołu zwołuje, w terminie 7 dni od daty przekazania sprawy, posiedzenie zespołu celem rozpatrzenia wniosku o wszczęcie postępowania i ustalenia czynności przygotowawczych do rozprawy, a w szczególności: uzupełnienia środków dowodowych, ustalenia osób, które mają być wezwane na rozprawę, wyznaczenia terminu rozprawy.
4. Wniosek przeciwko osobie, której zarzuca się naruszenie przepisów Stowarzyszenia powinien zawierać:
 - e. imię i nazwisko,
 - f. imiona rodziców,
 - g. datę i miejsce urodzenia,
 - h. adres zamieszkania,
 - i. wykształcenie,
 - j. staż członkowski w Stowarzyszeniu,
 - k. pełnione funkcje w Stowarzyszeniu,
 - l. dane dotyczące ewentualnej poprzedniej karalności (data i rodzaj naruszenia przepisów oraz wymiar kary, jeżeli ta nie uległa zatarciu,
 - m. opis naruszenia przepisów przedstawiający ustalony stan faktyczny,
 - n. żądanie wymiaru kary z kwalifikacją prawną i uzasadnieniem.
15. Po zakończeniu czynności przygotowawczych przewodniczący zespołu wysyła, za pośrednictwem biura Zarządu Głównego, wezwanie na rozprawę listem poleconym ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Wezwanie na rozprawę powinno być wysłane nie później niż 14 dni przed terminem rozprawy.
16. Na rozprawę wzywa się skarżącego, członka Stowarzyszenia w stosunku, do którego wszczęto postępowanie oraz osoby, których przesłuchanie na rozprawie jest zdaniem zespołu konieczne.

§22.

1. W wezwaniu na rozprawę należy wymienić:
 - b. imię i nazwisko oraz adres wezwanego,
 - c. w jakim charakterze i w jakiej sprawie został wezwany,
 - d. miejsce, datę i godzinę rozprawy,
 - e. nazwę i dokładny adres wzywającego Sądu.
6. Członkowi Stowarzyszenia w stosunku, do którego wszczęto postępowanie, doręcza się, wraz z wezwaniem, odpis wniosku, który wpłynął do Sądu oraz listę osób wchodzących w skład zespołu orzekającego.

§23.

W sprawach wszczętych na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, a także członka Stowarzyszenia, Rzecznik Dyscyplinary może brać udział w każdym stadium postępowania i nie jest związany z żadną ze stron. W tym przypadku Rzecznik może składać oświadczenia, zgłaszać wnioski jakie uzna za stosowne (celowe), a także może zaskarżyć orzeczenie I instancji Głównego Sądu Koleżeńskiego do II instancji Głównego Sądu Koleżeńskiego.

● WYŁĄCZENIE CZŁONKA SKŁADU ORZEKAJĄCEGO

§24

1. Członek zespołu orzekającego jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli:
 - b. sprawa dotyczy tego członka bezpośrednio,
 - c. jest małżonkiem strony (wnioskodawcy lub skarżącego) albo ich pełnomocnika, bądź też pozostaje we wspólnym pożyciu z jedną z tych osób,
 - d. jest krewnym lub powinowatym w linii prostej albo jest związany z jedną z osób wymienionych powyżej węzłem przysposobienia, opieki lub kurateli,
 - e. był świadkiem zdarzenia, o który sprawa się toczy, albo w tej samej sprawie był przesłuchiwany w charakterze świadka lub występował, jako biegły,
 - f. brał udział w sprawie, jako pełnomocnik strony,
 - g. brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia,
 - h. brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone,
 - i. brał udział w mediacjach pomiędzy stronami.
10. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania uzasadniającego je małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.
11. Członek zespołu orzekającego, który brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, nie może orzekać w sprawie związanej z odwołaniem od takiego orzeczenia.
12. Członek zespołu orzekającego ulega wyłączeniu, jeżeli zachodzi okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość, co do jego bezstronności w danej sprawie, w szczególności w przypadkach, gdy łączy go z którąkolwiek stroną więzy przyjaźni. Strony mogą w terminie 7-dniowym od otrzymania zawiadomienia o dacie rozprawy złożyć wniosek o wyłączenie tego członka z zespołu orzekającego.
13. Wniosek o wyłączenie członka składu orzekającego, zgłoszony na podstawie ust. 4 powyżej, po rozpoczęciu postępowania w sprawie, pozostawia się bez rozpoznania, chyba, że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się Stronom wiadoma dopiero po rozpoczęciu postępowania.
14. Wyłączenie następuje na żądanie członka zespołu orzekającego, z urzędu albo na wniosek strony.
15. Jeżeli członek zespołu orzekającego uznaje, że zachodzi przyczyna wyłączająca go od rozpoznania sprawy na podstawie ust. 1 niniejszego paragrafu, wyłącza się składając oświadczenie na piśmie do akt, a na jego miejsce wyznaczony zostaje inny członek.
16. Członek zespołu orzekającego, co, do którego zgłoszono wniosek o wyłączenie na podstawie ust 4 niniejszego paragrafu, może złożyć do akt stosowne oświadczenie na piśmie i powstrzymuje się od udziału w sprawie; jest jednak obowiązany przedsięwziąć czynności niecierpiące zwłoki.
17. Poza wypadkiem określonym w ust. 4 powyżej, o wyłączeniu orzeka zespół orzekający, przed którym toczy się postępowanie; w składzie orzekającym w kwestii wyłączenia nie może brać udziału członek składu orzekającego, którego dotyczy wyłączenie. W razie niemożności utworzenia takiego składu zespołu orzekającego, w kwestii wyłączenia orzeka Główny Sąd Koleżeński.
18. W miejsce wyłączonego członka zespołu orzekającego lub członka, który z powodu okoliczności od siebie niezależnych nie może uczestniczyć w sprawie, przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego wyznacza innego członka spośród osób wchodzących w skład Głównego Sądu Koleżeńskiego.

● ROZPRAWA

§25.

Rozprawa rozpoczyna się wywołaniem sprawy. Następnie przewodniczący składu orzekającego sprawdza czy wszyscy wezwani są obecni.

§26.

Główny Sąd Koleżeński odracza rozprawę, jeżeli nie stawia się strona, w stosunku, do której wszczęto postępowanie i brak jest dowodu doręczenia wezwania na rozprawę. W innych przypadkach odroczenie rozprawy z powodu niestawiennictwa strony zależy od uznania Sądu.

§27.

W razie niestawiennictwa świadka Sąd może odczytać jego zeznania złożone przed rzecznikiem władz (Rzecznikiem Dyscyplinarnym), jak i na poprzedniej rozprawie, bądź odroczyć rozprawę na inny termin, jeżeli uzna, że stawiennictwo świadka jest dla wyjaśnienia sprawy konieczne.

§28.

1. Strona, w stosunku, do której wszczęto postępowanie, może ustanowić pełnomocnika wybranego przez nią spośród członków Stowarzyszenia nie będącymi członkami Głównego Sądu Koleżeńskiego. Pełnomocnikiem może być także adwokat lub radca prawny.
2. Pełnomocnik ma prawo udziału w rozprawie, chyba, że jego udział w rozprawie jest obligatoryjny.

§29.

Na rozprawie mają prawo być obecni: Rzecznik Dyscyplinarny, skarżący, strona w stosunku, do której wszczęto postępowanie oraz jej pełnomocnik. Świadkowie, którzy otrzymali wezwanie do Sądu obecni są na rozprawie tylko w czasie zeznań i konfrontacji.

§30.

Przewodniczący zespołu orzekającego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem, bacząc, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy.

1. Po wywołaniu sprawy, przewodniczący udziela głosu stronom dla złożenia wyjaśnień, rozpoczynając od strony skarżącej.

1. Przewodniczący umożliwia stronom wypowiedzenie się, co do każdej kwestii podlegającej rozstrzygnięciu.

1. Po głosach stron przewodniczący zarządza postępowanie dowodowe.

§31

1. Rzecznik Dyscyplinarny ma obowiązek uczestniczenia w rozprawie przed Głównym Sądem Koleżeńskim Stowarzyszenia, która odbywa się z jego wniosku o ukaranie i przedstawienie zarzutów o naruszenie przepisów Statutu Stowarzyszenia.
2. W trakcie rozprawy, o ile zajdą uzasadnione okoliczności, Rzecznik Dyscyplinarny może:
 - c. zmienić kwalifikacje naruszenia przepisów Statutu Stowarzyszenia i wniosek dotyczący wymiaru kary,

- d. wycofać swój wniosek, w części lub całości, o ukaranie, jeżeli w trakcie prowadzonej rozprawy wykazane zostaną dowody, których w trakcie postępowania dyscyplinarnego, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu nie były znane.

§32.

Jeżeli wyjaśnienia strony, w stosunku, do której wszczęto postępowanie, nie budzą

wątpliwości w kwestii uznania faktów stanowiących podstawę zarzutów strony skarżącej, Sąd może nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je tylko częściowo.

§33.

1. Zarówno członkowie składu orzekającego, jak i strony mogą zadawać pytania świadkom bezpośrednio, o ile przewodniczący nie zarządzi inaczej.

1. Przewodniczący uchyla pytanie, które uznaje za niestosowne.
2. O dopuszczeniu innych dowodów decyduje Sąd.

§34.

1. Załączone do akt sprawy protokoły i dokumenty, o ile mają znaczenie dla sprawy, przewodniczący okazuje stronom i odczytuje w całości lub w części.
2. Sąd może, za zgodą stron, zaniechać odczytania protokołów i zaliczyć je do materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie bez odczytania.
3. Po przeprowadzeniu każdego dowodu, strony mają prawo zabrać głos w celu złożenia wyjaśnień.

§35.

Jeżeli zachodzi konieczność dokonania oględzin dowodów na miejscu lub przesłuchania świadka, którego stawienie na rozprawę jest utrudnione, Sąd odracza rozprawę. Sąd może również zlecić jednemu ze swych członków przeprowadzenie oględzin dowodów na miejscu oraz przesłuchanie świadka niemogącego przybyć na rozprawę.

§36.

Po przeprowadzeniu rozprawy przewodniczący udziela głosu stronom, które przemawiają w następującym porządku: skarżący, Rzecznik Dyscyplinary, pełnomocnik strony i strona, w stosunku, do której wszczęto postępowanie.

§37.

1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół.
2. Protokół powinien zawierać:
 - c. nazwę Sądu, miejsce i datę rozprawy,
 - d. imiona i nazwiska osób biorących udział w rozprawie,
 - e. przebieg rozprawy.
6. Wszelkiego rodzaju poprawki i uzupełnienia należy umieścić na końcu protokołu przed podpisami przewodniczącego i protokolanta lub na osobnej podpisanej przez te osoby karcie protokołu.
7. Protokół z rozprawy podpisuje przewodniczący i protokolant.

● ORZECZENIE

§38.

1. Po wysłuchaniu głosów stron Sąd niezwłocznie przystępuje do narady.
2. Narada jest tajna. Prócz członków zespołu orzekającego na naradzie może być obecny tylko protokolant.
3. Jeżeli w czasie narady wyłoni się potrzeba uzupełnienia materiału dowodowego, Sąd może wznowić rozprawę. W tym celu może również odroczyć rozprawę po jej wznowieniu i zarządzić zebranie dodatkowych dowodów.
4. Orzeczenie zapada większością głosów.
5. Po zakończeniu głosowania, wyznaczony przez przewodniczącego członek zespołu orzekającego formułuje na piśmie orzeczenie wraz z uzasadnieniem, które podpisują wszyscy sędziowie, nie wyłączając przegłosowanego członka zespołu orzekającego.
6. Sędzia przegłosowany może złożyć na piśmie uzasadnienie swego zdania odrębnego w terminie trzech dni od ogłoszenia orzeczenia.
7. Po podpisaniu orzeczenia przewodniczący ogłasza treść orzeczenia z podaniem
8. sposobu i terminu odwołania.
9. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom na piśmie.
10. Termin odwołania biegnie od daty doręczenia orzeczenia.

§39.

W sprawie zawilej Sąd może odroczyć wydanie orzeczenia na czas nieprzekraczający 7 dni. Dzień i godzinę ogłoszenia orzeczenia podaje się do wiadomości stronom bezzwłocznie.

§40.

1. Orzeczenie uniewinniające powinno zawierać:
 - a. nazwę Sądu, które je wydał,
 - b. imiona i nazwiska członków składu orzekającego, skarżących i protokolanta,
 - c. datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
 - d. imię, nazwisko i funkcje pełnione w Stowarzyszeniu przez osobę, w stosunku do której toczyło się postępowanie,
 - e. dokładne określenie zarzuczonego jej czynu,
 - f. postanowienie o uniewinnieniu jej z zarzutu będącego przedmiotem rozpoznania,
 - g. uzasadnienie orzeczenia,
 - h. podpisy członków zespołu orzekającego (sędziów),
 - i. klauzulę o ewentualnym podaniu orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego do publicznej wiadomości,
 - j. pouczenie o sposobie i terminie odwołania się od orzeczenia, które przysługuje Rzecznikowi Dyscyplinarnemu władzom Stowarzyszenia i stronom.

§41.

Orzeczenie skazujące powinno zawierać punkty jak w § 40 z wyjątkiem punktu f), w miejsce, którego należy podać:

1. Ustalenie czynu, który Sąd przypisał osobie, w stosunku, do której toczyło się

Postępowanie.

1. Rodzaj nałożonej kary dyscyplinarnej tj.:
- b. zwrócenie uwagi na niewłaściwość postępowania,
- c. upomnienie,
- d. nagana,
- e. zawieszenie w prawach członkowskich na okres do 12 miesięcy,
- f. wykluczenie ze Stowarzyszenia.

§42

1. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać:
- b. wskazanie faktów, które Sąd uznał za udowodnione i nieudowodnione, oraz wskazania przyczyn, dla których dowody nie zostały uznane za wystarczające, bądź dowodów, na których zostało oparte orzeczenie,
- c. przytoczenie okoliczności, które Sąd miał na uwadze przy wymiarze kary w przypadku orzeczenia skazującego.

§45

1. Orzeczenie Głównego Sądu Koleżeńskiego staje się prawomocne, o ile strony lub/i Rzecznik Dyscyplinarny oraz władze Stowarzyszenia nie wniosą odwołania w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego.
2. Orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego w II instancji są ostateczne, z wyjątkiem orzeczeń Głównego Sądu Koleżeńskiego w sprawach, od których przysługuje odwołanie do Kongresu Stowarzyszenia.

E. ODWOŁANIE

§46.

Strony mogą wnieść odwołanie do Głównego Sądu Koleżeńskiego od całości lub części orzeczenia wydanego przez Głównego Sądu Koleżeńskiego, jako sądu pierwszej instancji w sprawach, o których mowa w §5 pkt. 1 i 2 regulaminu.

1. W odwołaniu wyszczególnia się zarzuty czynione w orzeczeniu i wskazuje się na te jego części, których uchylecia lub zmiany żąda strona.

§47.

1. Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Zarządu Głównego przysługuje prawo wniesienia odwołania od orzeczeń wydanych przez Główny Sąd Koleżeński Stowarzyszenia pierwszej instancji w terminie 14 dni od otrzymania odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Odwołanie wnosi do Głównego Sądu Koleżeńskiego drugiej instancji za pośrednictwem Sądu, który orzeczenie wydał.
2. Podstawę do odwołania mogą stanowić następujące okoliczności:
 - c. zostały naruszone zasady procedur określonych w Regulaminie,
 - d. Sąd pierwszej instancji wymierzył karę nieprzewidywaną w Statucie Stowarzyszenia,
 - e. wystąpiły nowe fakty, dowody, które nie były znane Rzecznikowi Dyscyplinarnemu podczas rozprawy przed Sądem Koleżeńskim pierwszej instancji,
 - f. zachodzą inne okoliczności, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu pierwszej instancji,
 - g. orzeczona przed Sądem kara jest niewspółmierna do udowodnionego naruszenia przepisów przez ukaranego.

§48.

1. Odwołanie wnosi się na piśmie w dwóch egzemplarzach, w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania orzeczenia, do Sądu, który je wydał.

2. Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego odmawia przyjęcia odwołania, jeżeli wniesione zostało po terminie lub przez osobę nieuprawnioną, wydając stosowne zarządzenie, które należy doręczyć stronie składającej odwołanie.
3. Termin do złożenia odwołania uznaje się za zachowany w przypadku nadania przesyłki poleconej w polskim urzędzie pocztowym.

§49.

Przed rozpoczęciem rozprawy, na skutek odwołania od orzeczenia, Główny Sąd Koleżeński może zarządzić sprawdzenie dowodów, wskazanych w odwołaniu, przez jednego z członków Sądu. Przewodniczący może również zwrócić się do Zarządu Głównego o spowodowanie przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego, jeżeli uzna, że materiał dowodowy zebrany w aktach nie jest wystarczający dla przeprowadzenia rozprawy i rozpoznania sprawy.

§50.

Po wywołaniu sprawy sędzia sprawozdawca, wyznaczony przez przewodniczącego zespołu orzekającego, składa ustne sprawozdanie polegające na przedstawieniu stanu faktycznego sprawy i treści odwołania oraz odczytuje orzeczenie zapadłe uprzednio w tych częściach, które są przedmiotem odwołania, a w razie potrzeby poszczególne ustępy z akt sprawy. Odwołanie lub inne pisma strony nieobecnej odczytuje w całości.

§51.

Po wysłuchaniu głosów stron Główny Sąd Koleżeński odbywa naradę i orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części, przy czym orzeczenie takie jest ostateczne.

§52.

Orzeczenie sądu pierwszej instancji ulega uchyleniu lub zmianie przez Główny Sąd Koleżeński w razie stwierdzenia:

1. obraży postanowień Statutu Stowarzyszenia lub bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa;
2. obraży przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia;
3. błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść orzeczenia;
4. rażącej niewspółmierności orzeczonej kary.

§53.

1. Niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia, Główny Sąd Koleżeński, na posiedzeniu, uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli:
 - b. w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona lub niezdolna do orzekania bądź podlegająca wyłączeniu na podstawie §24 regulaminu,
 - c. Sąd był nienależycie obsadzony lub którykolwiek z jego członków nie był obecny na całej rozprawie,
 - d. orzeczono karę nieznaną Statutowi Stowarzyszenia,

- e. orzeczenie zostało wydane z naruszeniem zasady większości głosów lub nie zostało podpisane przez wszystkich członków zespołu orzekającego,
 - f. zachodzi sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie,
 - g. orzeczenie zostało wydane pomimo to, że postępowanie, co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone,
 - h. sprawę rozpoznano podczas nieobecności stron, których obecność była obowiązkowa.
9. W posiedzeniu mają prawo wziąć udział strony i ich pełnomocnicy oraz Rzecznik Dyscyplinarny Zarządu Głównego Stowarzyszenia oraz zainteresowani przedstawiciele władz Stowarzyszenia.

§54.

W przypadku stwierdzenia uchybień formalnych lub merytorycznych popełnionych przez Sąd w pierwszej instancji w sprawie stanowiącej przedmiot odwołania, Główny Sąd Koleżeński może:

1. Uchylić orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania przez inny zespół orzekający.
2. Przeprowadzić rozszerzone postępowanie we własnym zakresie.

§55.

1. Po upływie roku od daty wydania prawomocnego orzeczenia, Główny Sąd Koleżeński z własnej inicjatywy, na wniosek ukaranego lub Zarządu Głównego (Koła), może wystąpić do Głównego Sądu Koleżeńskiego z uzasadnionym wnioskiem o zatarcie kary i wykreślenie jej z akt członka.
2. Po upływie 3 lat kara nałożona na członka zostaje obligatoryjnie wykreślona z jego akt.
3. Po upływie okresu zawieszenia, o którym mowa w § 41 lit. d) regulaminu ukarany członek odzyskuje automatycznie pełne prawa członkowskie Stowarzyszenia w swojej jednostce organizacyjnej.

F. WYKONANIE ORZECZENIA

§56.

1. Postanowienie wynikające z orzeczenia wykonuje się niezwłocznie po jego uprawomocnieniu.
2. Wykonanie orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego należy do Rzeczników Dyscyplinarnych Zarządu Głównego i Kół Stowarzyszenia

§57.

1. Rzecznik dyscyplinarny nadzoruje wykonanie kary orzeczonej prawomocnym orzeczeniem Głównego Sądu Koleżeńskiego Stowarzyszenia.
2. Wykonanie kary polega na:
 - c. wpisaniu jej do karty ewidencyjnej członka Stowarzyszenia oraz do rejestru ukaranego,
 - d. poinformowaniu Zarządu Głównego (jego Prezydium) oraz Zarządu Koła Stowarzyszenia,
 - e. przyjęciu do depozytu legitymacji członkowskiej
 - f. przyjęciu odznak honorowych Stowarzyszenia i ich legitymacji oraz przekazania ich Zarządowi Głównemu (jego Prezydium) Stowarzyszenia, w przypadku, gdy wynika to z orzeczonej kary,
 - g. przesłaniu zawiadomienia o wykluczeniu z szeregów członków Stowarzyszenia właściwym władzom Stowarzyszenia.

§58.

W celu wykonania orzeczenia przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego przesyła właściwemu Zarządowi odpis orzeczenia z zaznaczeniem, że jest ono prawomocne i podlega wykonaniu. Z

wykonania orzeczenia sporządza się protokół. Odpis tego protokołu przesyła się niezwłocznie Sądowi, który wydał orzeczenie.

• POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§59.

1. Rzecznicy Dyscyplinarni w Kołach i Głównym Sądzie Koleżeńskim Stowarzyszenia prowadzą własne repertorium oraz potrzebny skorowidz.
2. W przypadku stwierdzenia bezczynności Rzeczników Dyscyplinarnych w Kole, Zarząd Koła zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia.

§60.

1. Niniejszy regulamin podlega zatwierdzeniu uchwałą przez Kongres Stowarzyszenia Saperów Polskich i wchodzi w życie z chwilą jego zatwierdzenia.
2. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu toczą się według postanowień niniejszego regulaminu.

KOMISJA UCHWAŁ I WNIOSKÓW

.....

.....

.....